

De aardbei ook wel Fragaria x ananassa genoemd

INHOUDOPGAVEN

***ALGEMENEN INFO OVER DE PLANT**

***TEELTWIJZEN**

***DE GRONDEISEN**

***STANDPLAATS**

***HET UITPLANTEN VAN AARDBEIEN**

***HET VERKRIJGEN VAN NIEUWE PLANTEN**

-STEKKEN VAN AARDBEIPLANTEN

-AARDBEISTEKKEN AANKOPEN

-BARE ROOTED PLANTEN KOPEN

-ZAAIEN

***ONDER GLAS**

***IN KWEEKPOTTEN/EMMERS**

***BODEMBEDEKKING**

***OPSOMMING VAN BEWERKINGEN VOOR EEN GOEDE OOGST**

***MISVORMING/ZIEKTE**

***RASSEN AARDBEIEN**

ALGEMENEN INFO OVER DE PLANT

De aardbei (*Fragaria x ananassa*) behoort tot de familie van de rozen (*Rosaceae*).

- Synoniemen: Zomerkoninkje
- Latijnse naam: *Fragaria ananassa*
- Engelse naam: Strawberry
- Duitse naam: Erdbeere, Gartenerdbeere
- Franse naam: Fraise

De bloem van de aardbei lijkt nog het meest op die van de meidoorn. Na bestuiving verdikt de bloembodem zich tot een sappige schijnvrucht. Onder de vuurrode glans van de vrucht gaat voor het grootste deel water met suikers schuil. De zaadjes bevinden zich als gelige pitjes op de buitenkant van het vruchtvlees.

Er zijn heel veel aardbeirassen. Het begrip 'ras' is vergelijkbaar met variëteit. Een ras (en ook een variëteit) ontstaat uit zaad na kruisbestuiving. Door kruisen hoopt de kweker een soort te vinden die voldoet aan een of meer specifieke eisen, zoals bijvoorbeeld ziektevrij zijn, grootte, smaak of kleur van de vrucht. Ook kan er geselecteerd worden op tijdstip van verschijnen van de vrucht en het rijp worden. Er zijn aardbeien om in de tuin te planten en er zijn enkele klimmende en hangende soorten. Door deze selecties zijn rassen in te delen in vroege, middelvroege en late aardbeien.

Een specifiek ras met zijn eigenschappen kan daardoor in dat land geteeld worden, waar op zeker moment de klimatologische omstandigheden ervoor het gunstigst zijn.

Vandaar dat het mogelijk is om het hele jaar door aardbeien te kopen. Voor de tuin en het balkon kan dus ook het aardbeienzeizoen langer zijn dan alleen maar de oogstperiode juni - juli. Het is een kwestie van meer rassen aanplanten.

Aardbeien houden van mulch! In het Engels worden ze niet om niets "straw" berries genoemd. Let erop dat stro enorm isoleert. Geef daarom de plantjes en wortels eerst de kans om in het voorjaar door de zon opgewarmd te worden. Stro kan het beste eronder worden gelegd als de eerste bessen verschijnen. In plaats van stro kan je hiervoor ook houtschors gebruiken.

Goede buur

- In combinatie teelt is knoflook een goede buur.
- prei

De aardbeienplant is een vaste plant; winterhard maar niet wintergroen. En dat betekent dat het in winter lijkt alsof ze dood gaat, het blad wordt in de herfst bruin en dor. Knip het vooral niet af, het zorgt voor wat bescherming in de winter. In het voorjaar (rond maart-april) komen er vanuit het hart van de plant weer nieuwe groene blaadjes. Als er eenmaal voldoende blad is (rond begin tot half april) kun je het oude dorre blad wegknippen.

Aardbeiplant die in maart heel voorzichtig weer uit gaat lopen met frisgroene blaadjes

De aardbei vormt een plant van ongeveer 40 centimeter doorsnede. In mei/juni gaan de planten bloeien, met helderwitte bloempjes met geel hartje. En na die bloei worden de kleine groene aardbeitjes gevormd die later zullen groeien en rijpen.

Aardbeiplant in bloei

De meeste aardbeiplanten wachten met het maken van uitlopers tot na de bloei, vruchtzetting en rijping. Maar niet altijd, soms worden de eerste uitlopers ook al gemaakt tijdens het groeien en rijpen van de aardbeien. En dat is jammer want je wilt op dat moment alle energie van de plant ten goede laten komen van de oogst van rijpe, lekkere aardbeien. **Mocht je vroege uitlopers tegen komen, haal die dan vooral weg (knip ze zo diep mogelijk tot in de plant af).**

TEELTWIJZEN

Er zijn 2 groepen van rassen; de eenmaal-dragende en de door-dragende rassen. Beide hebben hun voordelen:

Eenmaal-dragende aardbeien geven rond juni/juli (afhankelijk van het ras) één grote opbrengst van aardbeien (vaak ook wat grotere aardbeien).

Door-dragende aardbeien geven in de periode van juni tot september of zelfs nog wat later een kleinere maar constante opbrengst van vaak iets kleinere aardbeien.

Sommige mensen vinden het prettig om van beide soorten wat planten te hebben. De eenmaal-dragende rassen zijn lekker om van te eten maar ook handig, omdat de oogst kortdurend is maar wel groot en daardoor bijvoorbeeld veel jam kunt maken. Daarna kun je dan nog wekenlang voldoende aardbeien eten van de oogst van de door-dragende planten.

Doordragende en eenmaaldragende aardbeien

Door-dragende rassen vormen vanaf juni/juli voortdurend nieuwe bloemstengels. Na de relatief kleine oogst volgt er weer een bloeiperiode met vruchten, etc.. Bij sommige rassen kan dit wel doorgaan tot oktober. Goede door-dragende rassen zijn:

- Amandine
- Fuore
- Favori
- Ostara

De groep eenmaal-dragende aardbeien is veel groter. Je kunt daarin vroege, middelvroege en late rassen vinden. Als je wat verschillende rassen plant heb je dus niet alleen wat verschillen in smaak, stevigheid, etc. maar je kunt daarmee ook de oogst nog wat spreiden.

Goede eenmaal-dragende rassen zijn:

- Elianny
- Elsanta
- Darselect
- Florence
- Induka
- Korona
- Lambada
- Polka
- Salsa
- Senga Sengana
- Sonata

En dan zijn er nog wat rassen die even apart moeten worden genoemd:

- Maxim / Gigantella (zeer grote aardbei, zoals je die wel in catalogi ziet in zo'n klein kinderhandje). Best lekker, maar wat sommige betreft toch iets minder lekker dan de aardbeien uit het rijtje hierboven.
- Ananasaardbei. Is een witte aardbei met prima smaak, een vleugje ananas in de smaak, en lekker sappig. Heeft wel verschillende rassen in haar directe omgeving nodig voor een goede bestuiving (kruisbestuiving) en alleen daarmee dus een goede opbrengst zal hebben.
- Toscana (maar ze wordt net zo vaak vaak Toscane genoemd). Dit zijn prachtige planten met grotere bloemen in een helder roze kleur. De smaak en opbrengst zijn wat minder dan bij de gangbare rassen, maar de aardbeien zijn zeker prima eetbaar (en ze is doordragend). Wij beschouwen haar als een eetbare sieraardbei
- Frau Mieke Schindler. Is een zeer oud ras, wordt ook wel framboos aardbei genoemd. Helaas niet goed weerbestendig. De vruchten schimmelen makkelijk bij slecht weer, maar in een mooie zomer zijn de vruchten zacht, sappig, donker roze van kleur en met een heerlijke volle aardbeismaak. Heeft net als de ananasaardbei kruisbestuiving nodig

Het ras Toscane geeft prachtig mooie helder roze bloemen

En zo zijn er dus een flink aantal rassen, met verschillende eigenschappen. Er zijn er van klein tot groot, vroeg tot laat, kort tot lang, verschillen in smaak, sappigheid en stevigheid. Voor elk wat wils.

Witte ananasaardbei

DE GRONDEISEN

Aardbeien kunnen op bijna alle grondsoorten worden geteeld, met als voorwaarden:

- de grond moet voldoende vocht bevatten (in de zomer heeft de aardbei vrij veel vocht nodig om blad, bloemen, vruchten (die meer dan 90% water bevatten) en uitlopers te maken, maar in de winter liever niet teveel water (bij te natte grond in de winter kunnen wortels afsterven) Daarom kweekt men vaak ook op licht verhoogde 20 cm. bedden.
- de zuurgraad mag niet te hoog zijn; aardbeien hebben een voorkeur voor lichtzure gronden (pH 5,5 op zand- en 6,5 op kleigrond), ze zijn immers familie van de bosaardbei. Bekalking (dat de grond minder zuur maakt) voorafgaand aan de teelt van aardbei is dan ook meestal nodig.

De grond moet voldoende humus bevatten; om dezelfde redenen als bij vocht genoemd moet de grond vocht vast kunnen houden maar een teveel kunnen laten gaan, genoeg voeding kunnen bevatten, een rijk bodemleven hebben, etc

- Aardbeien kunnen in de winter absoluut geen stilstand water rond de wortels verdragen. Daarom kweken wij ook graag op licht verhoogde 20 cm bedden.

Bemesting: Organische

De organische bemesting zoals stalmest of champost geven we aan de voorsteelt of het najaar voordien we gebruiken bv 10 kg/m² stalmest of 4 kg/m² champost.

Bemesting: Scheikundige

Een scheikundige bemesting voeren we uit minimaal 1 maand voor het planten! Aardbeien zijn heel zout gevoelig! Een te laat uitgevoerde bemesting zal zeker wortelverbranding veroorzaken. We gebruiken een samengestelde meststof voor groenten. We strooien deze voor de grondbewerking zodat de meststof goed verdeeld is.

Het advies luidt: 80 eenheden stikstof, 80 eenheden fosfor en 200 eenheden Kalium.

We kunnen aan deze hoeveelheden voldoen door bijvoorbeeld 7 kg blauwe korrels (12-12-17+4MgO) per are, aangevuld met 2.5 kg patentkalium. Of ook met 10 kg 8-8-12 eveneens aangevuld met 2.5 kg patentkalium.

Gedroogde organische,

Indien we door de voorsteelt in het onmogelijke verkeren om één maand vooraf met scheikundige meststoffen te bemesten kunnen we ook gebruik maken van gedroogde organische meststoffen.

Voorbeelden zijn 7-8-9 of Osmo 6-7-8. We gebruiken hiervan 12 kg per are en we vullen aan met een potasmeststof onder organische vorm.

De elementen,

Kalium of potas:

Dit element wordt op lichte gronden nogal eens verwaarloosd! Op lichte gronden spoelt kalium namelijk heel gemakkelijk uit, wat op zwaardere gronden niet het geval is.

Toch is dit element het belangrijkste om bij de plant stevige bladeren en goed rijpende en smakelijke vruchten te bekomen.

Stikstof:

In tegenstelling tot bij de kweek van onze prei of kolen moeten we bij de aardbei spaarzaam omspringen met gebruik van stikstof. Teveel stikstof veroorzaakt een overmatige bladgroei met kleinere vruchten die slecht rijpen als gevolg.

Grondbewerking:

We voeren de diepe grondbewerking een viertal weken vooraf uit. Op die manier kan de grond bezakken en kunnen de gestrooide meststoffen gemakkelijk zich verspreiden zodat ze geen verbranding meer kunnen veroorzaken. Indien deze vroege grondbewerking niet kan, dan moeten we voor het planten de grond rollen.

Overwinteren:

Niettegenstaande er na de winter al eens een plantje verloren kan gaan mag je aardbeien winterhard noemen.

Voorjaar:

Na de hergroei ruimen we oude en bruine bladeren op en gieten we voor een tweede maal met de hiervoor vermelde mestproducten. Bespuitingen zijn normalerwijze niet meer nodig, indien er in het najaar voldoende aandacht aan is besteed.

STANDPLAATS

Als aardbeien jaren achter elkaar op hetzelfde stukje grond groeien wordt de kans op ziekten, schimmels, aaltjes, etc. groter. Neem aardbeien daarom mee in de vruchtwisseling. Alleen als je meer dan 1 aardbeienbed hebt moet je wellicht even puzzelen, maar aardbeien mogen alleen niet eerder dan 4 jaar voor of na zichzelf geteeld worden. Moeilijkheden met het opvolgen van andere groenten of fruit zijn er niet.

HET UITPLANTEN VAN AARDBEIEN

De meest gunstige en gebruikte plantperiode is van eind juli tot eind augustus. Dat is ook de tijd dat je verse stekken kunt kopen in tuinentra, of zelf stekken kunt nemen, of verse stekken via internet bij een goede kweker kunt kopen. Doe dit bij voorkeur in een niet te warme, droge en zonnige week.

Zorg bij het planten dat je het plantgat ruim uitsteekt zodat de wortels van de aardbeiplant breed uitgelegd kunnen worden en plant de aardbeiplant zo diep dat het blad en de kroon net boven de grond uitsteekt. De kroon bevindt zich net boven de wortel. De kroon mag niet onder de aarde verdwijnen! De kroon mag ook niet een centimeter boven de grond uitkomen! Indien nodig moet men later aarde bij de aardbeiplant toevoegen om de kroon niet te veel vrij te laten komen als gevolg van bijvoorbeeld het watergeven!

Te ondiep geplante planten groeien slecht en zijn gevoelig voor verdrogen en vorst. Te diep geplante planten veroorzaken rotting van het hart en een zwakke bloei.

Geef in de eerste weken na het planten regelmatig water tot duidelijk is dat de planten goed zijn aangeslagen en voor zichzelf kunnen zorgen

Zie hieronder een planttabel.

Plant je aardbeien op het juiste tijdstip. Het plant moment wordt bepaald door de soort die je gekozen hebt.

Enkeldraggers plant je best in de zomer voor oogst het jaar er op. Tussen juli en september kun je de enkeldraggers uitplanten. Bosaardbeitjes plant je best uit rond april / mei. De doordragende rassen plant je best in maart of juli van het jaar van de oogst.

	Teelt	Jan			Feb			Mrt			Apr			Mei			Jun			Jul			Aug			Sep			Okt			Nov			Dec			Afstand in cm
		B	M	E	B	M	E	B	M	E	B	M	E	B	M	E	B	M	E	B	M	E	B	M	E	B	M	E	B	M	E							
Aardbei	Enkeldragend																																			55 x 30		
	Koud glas																																			55 x 30		
	Volle grond																																			55 x 30		
	Doordragend																																			55 x 40		
	1e jaar																																					
	Volgende ja- ren																																					
	Zaai binnen																																					
	Zaai onder glas																																					
	Zaai buiten																																					
	Plant onder glas																																					
	Plant buiten																																					
	Oogst																																					
	B - Begin van de maand	/			M—Midden van de maand			/			E - Einde van de maand																											

Plant en oogsttabel

De reden waarom je de planten vroeg uitplant is omdat je zo de plant geeft om te wennen aan je moestuin. De plant bouwt zijn kracht op in het jaar ervoor (zomer- en doordragers) of in de lente (bosaardbeitjes) om als sterke planten massa's aardbeien te produceren.

TEELTZORGEN

Wieden

Is zeer belangrijk omdat onkruid de nodige voeding verbruikt. En het vochtige blad van onkruid geeft een grotere kans op schimmelziekten. Ook daarom is dus een bedekking van stro, snippers, doek of wat dan ook aan te raden.

Water

Water is in het gehele seizoen erg belangrijk. Bij droogte zullen er weinig aardbeien groeien, en de aardbeien zullen dan ook nog eens klein blijven. Giet altijd naast de planten en niet erop, zodat de vruchten zo droog mogelijk blijven. Zoals eerder gezegd; aardbeien bestaan voor meer dan 90% uit vocht, dus moeten de planten ook voldoende vocht krijgen om aardbeien te maken.

Winter/lente

Aardbeienplanten zijn zeker voldoende winterhard in Nederland. Verwijder in het voorjaar alle verdorde bladeren, geef voeding en compost/stalmest waar nodig, breng de bodembedekking aan en geef dan bij eventuele droogte regelmatig water tot er weer een mooie groene bladrozet is.

Bescherming

Vogels vinden aardbeien erg lekker, pissebedden trouwens ook. Aan pissebedden doen we niet veel, hoe droger het gewas (met dank aan de bodembedekking), des te minder last heb je van ze. Anders is dat met vogels; een aantal soorten is gek op aardbeien, met merels op de eerste plaats .

Op de foto: niet mooi in je tuin maar o zo nuttig: na de bloei, als de eerste vruchten gevormd worden en nog witgroen zijn gaat hier een net over de aardbeien, zodat de aardbeienoogst ook echt voor ons is.

Na de oogst kan het net even omgeslagen worden bij doordragers. Insecten kunnen dan gemakkelijker weer bij de opnieuw bloeiende planten. Bij eenmaal-dragende rassen kan het net na de oogst gelijk helemaal worden verwijderd, bij de doordragers uiteraard pas aan het einde van het seizoen.

Als je een net gebruikt doe dat dan op de juiste manier; je wilt geen verstrikt geraakte dode vogel in je net vinden. Zorg voor een opvallend gekeurd net (blauw is een goede kleur) en sluit het aan alle kanten goed af. Juist losjes gedrapeerde netten zorgen ervoor dat vogels een ingang zien en een kans wagen, met alle akelige gevolgen van dien. Strak en volledig afgesloten geeft duidelijkheid.

HET VERKRIJGEN VAN NIEUWE PLANTEN

-STEKKEN VAN AARDBEIPANTEN

Over het stekken van aardbeien voor het verkrijgen van nieuwe planten. Zet de stek in een potje met potgrond naast de moederplant en laat haar aan de moederplant vastzitten tot ze geworteld is. Met een krammetje zorg je dat de stek in het begin in het potje met potgrond blijft. Zie foto hieronder.

Een uitloper zoals er flink wat per plant kunnen groeien. Dit wordt de stek.

Kies sterke en gezonde moederplanten.

Houd niet al te veel uitlopers per plant aan (zeker niet als de moederplant nog een jaar mag blijven), 2 of 3 uitlopers is een mooi aantal (als de moederplant weg gaat na het stekken kun je iets meer uitlopers aanhouden)

Zodra een goede stek is gevormd vul je een potje met goede potgrond. De uitloper/stek plaats je in het potje met grond terwijl je de plant nog wel aan moeder vast laat zitten. De stek zal zich vanzelf gaan hechten aan de potgrond. Op de foto zie je rechts van de stek de rest van de uitloper (en daar komt dus weer een nieuwe uitloper tevoorschijn). Op de foto is de stek van de plant geknipt maar links is de uitloper/stek van de moederplant geknipt. Je ziet bij de uitloper/stek al de vorming van een worteltje, terwijl de uitloper nog niet eens aan de grond vast zat. En de groene verdikking rechts duidt op de maak van weer een nieuwe stek (ze maakt om de ongeveer 30 centimeter een nieuwe stek aan de uitloper als ze de kans krijgt). Dat knip je dus weg want je wilt dat alle energie naar die ene stek van die uitloper gaat en niet naar meerdere stekken van 1 uitloper.

Een uitloper een eigen potje nog vast aan de moederplant

Als de stek goed vast zit in het potje met potgrond, en gezond is, en is gegroeid kun je haar los knippen van de moederplant.

Haal de potjes met stekken na het los knippen van de moederplant weg en zet ze in wat lichte schaduw. Geef regelmatig water tot de stekken mooi, gezond en groot genoeg zijn om weer uit te planten. Hiermee wel ruim op tijd voor de winter beginnen want de planten moeten aan de nieuwe grond wennen en 'aanslaan' voor de winter begint en daarmee dus de rustperiode begint. Mocht je, om welke reden dan ook, toch laat zijn, dan kun je de plantjes ook in pot onder koud glas laten overwinteren. Om vervolgens deze pas rond maart op hun nieuwe bed uit te planten.

Er wordt gezegd dat je maximaal 5 jaar zelf stekken van de zelfde moederplant kunt nemen en dat je na deze periode nieuwe planten moet kopen. Maar er blijken ook een paar rassen te zijn die na deze 5 jaar stek na stek het nog steeds goede planten geven. Maar mocht de kwaliteit of oogst na een paar jaar teruglopen, dan kun je dus overwegen nieuwe verse planten te kopen.

Als je geen stekken wilt nemen, omdat je ze niet nodig hebt, **verwijder dan natuurlijk vooral alle uitlopers**. Het makkelijkst is om eens per week de planten even na te kijken en alle nieuwe uitlopers te verwijderen. De vorming van uitlopers kost de planten energie en je wilt die energie juist laten steken in de vorming van bloemen en smakelijke vruchten, en daarna aan het herstel van de planten zodat ze sterk de herfst en daarna de winter in gaan. Als je niets zou doen en 'het zou laten gaan', dan worden er dus zoveel stekken gemaakt die zich aan de grond hechten dat je een soort tapijt van stekken krijgt die slechte bloeien en amper vruchten geven.

Na de oogst van aardbeien zullen er flink wat van deze uitlopers worden gevormd – ze maken stekken die zich snel aan de grond hechten en weer een nieuwe aardbeienplant vormen. Elke uitloper kan flink wat stekken produceren (achter elkaar, zoals je op deze foto hieronder duidelijke kunt zien).

Uitlopers aardbeiplant

Je kunt inschatten dat als elke plant meerdere uitlopers met meerdere stekken maakt, dit ten koste gaat van de opbrengst en de gezondheid van de planten. Deze, voor haar natuurlijke, manier van groeien zorgt voor een tapijt van kleine planten die weinig opbrengst geven en zelfs kunnen woekeren als een echte bodembedekker.

Voor in de moestuin is deze manier van groeien niet gewenst. Je wilt afzonderlijke planten die veel bloemen maken en grote goed smakende vruchten geven. En dus verwijder je de uitlopers. Tenzij je stekken wilt maken. En in de regel wil dat je graag. Maar dan heb je meer aan 1 goede, grote gezonde stek dan aan 6 kleine zwakke stekjes.

Op de foto hieronder een veldje aardbeien dat is verwaarloosd:

Je ziet dat het geen losse aardbeiplanten meer zijn maar een kluwen van planten en stekken. Na het opschonen ziet het eruit als de foto hieronder:

Je ziet nu weer afzonderlijke aardbeiplanten. Maar het maken van al die stekken heeft wel zijn tol geëist; je ziet dat sommige planten gezond zijn, maar een aantal planten ook duidelijk kleiner zijn gebleven, het blad een beetje dor is geworden (want die stekken gebruiken allemaal voeding, van de moederplant, maar als ze eenmaal in de grond wortelen ook voeding uit de grond). **Bij voorkeur verwijder je ongewenste uitlopers dus in een vroeg stadium, en laat je gewenste uitlopers gecontroleerd opgroeien tot sterke en gezonde stekken.**

-AARDBEISTEKKEN AANKOPEN

Je kunt uiteraard altijd van je eigen planten stekken nemen, Maar als je eens nieuwe rassen wilt proberen? Lang leve internet! Waar je vroeger afhankelijk was van één kweker in de buurt of een tuincentrum, kun je nu via internet voor een leuke prijs aardbeistekken kopen.

Zo kun je dus bijzondere rassen kopen die niet in een gemiddeld tuincentrum leverbaar zijn (en natuurlijk daar later zelf weer stekken van nemen). Je kunt vaak rond augustus verse stekken kopen, en in het voorjaar stekken/planten uit de koeling (**zogenaamde frigo-planten**).

Gekochte aardbeistek, gezond en mooi geworteld

Dezelfde aardbeistek na het uitplanten in de volle grond

-BARE ROOTED PLANTEN KOPEN

Bare rooted planten: Wat is het en hoe te planten?

Bare rooted zijn de wortels (de roots) van planten. Onze kwekers halen de wortels uit de aarde als de planten een jaar oud zijn. De planten hebben dan al een keer gebloeid, waardoor ze al een jaar hebben kunnen aansterken. Hierdoor weten we zeker dat de plant in goede staat is. Onze zogenaamde bare rooted planten zijn vaste- en winterharde planten. Deze kunnen dus altijd in de **tuin** blijven staan.

Wat zijn de voordelen van bare rooted planten?

Bare rooted planten hebben een aantal voordelen ten opzichte van **tuinplanten** in kwekerspot:

- De roots hebben extra power, wat komt door het extra jaar groei dat ze bij de kweker hebben gehad. Gelijk het eerste jaar na het planten zul je zien dat de plant sterker dan een plant uit een kwekerspot.
- Bare rooted planten wortelen veel sneller. Na het planten hebben de roots direct goed contact met de aarde, wat niet het geval is bij planten in een kwekerspot. Deze moeten eerst vanuit hun kluitje contact zoeken met de aarde, waardoor het langer kan duren voordat de plant gaat groeien.
- Bare rooted planten starten sneller op na het planten. Planten in kwekerspot staan eigenlijk stil in hun groeiproces. Dit kan ziektes en uitval veroorzaken.
- De roots zijn minder gevoelig voor droge, koude of natte periodes dan planten in kwekerspot. Ze hebben weinig last van temperatuur schommelingen. Wat positief is voor de groei en gezondheid van de plant.

Bij Bakker.com leveren we de roots in bio-based zakjes. Bio-based zakjes zijn gemaakt van suikerriet en recyclebaar. Dit geeft een lagere CO2 uitstoot dan biologisch afbreekbare plastic kwekerspotjes. In de zakjes zit turf. Hierdoor hoeven de roots na ontvangst niet direct de aarde in. Het zakje kan op een koele plek bewaard worden. Zonder onderhoud.

Bare rooted planten komen sterker terug dan ooit

Je vraagt je misschien af of deze takken nog leven. Deze takken leven zeker nog! Het is begrijpelijk dat onze net gekochte bare rooted planten eruitzien als dode takken. Maar je zal dubbel gaan genieten van deze planten op het moment dat ze gaan groeien. Door het extra jaar groei bij de kweker, komen ze sterker terug dan ooit te voren.

Hoe planten we bare rooted planten?

Het planten van de **roots** is een fijn en makkelijk klusje. Hieronder vind je een aantal tips bij het planten:

1. Je kan de roots in **bloempotten**, de tuin border of volle grond planten.
2. De wortels wijzen altijd naar beneden.
3. Voor een weelderig bosje wortels maak je een gat dat 2x groter is dan de diameter van de wortels. Zo geven we iedere wortel genoeg ruimte en hoeft er geen gebogen te worden.
4. Bedek de wortels onder verse aarde. Hier ziet voor ongeveer 60 dagen aan voeding in.
5. Heeft de root ook een tak of een groen pruikje? Dan is het belangrijk dat deze boven de aarde uit steekt.
6. Bestaat de root maar uit 1 grote wortel? Dan plaats je die met de 'neus' naar boven. Net onder het aardoppervlak.
7. Je hoeft na het planten alleen water te geven als de aarde droog is. Het is wel belangrijk dat de aarde een beetje vochtig blijft. Mocht dit niet door regen gebeuren, geef dan water bij.
8. Je kan de planten **bemesten** vanaf het moment dat de groei- en bloeiperiode begint. Gebruik hiervoor biologische tuilmest of voedingskorrels, voor zowel roots in potten als in de tuin.

Wanneer groeien en bloeien de roots?

De roots komen op wanneer het warm weer is. Plant je de roots in de herfst, dan duurt het nog wel even. De roots vormen in die periode haarwortels. Plant je de roots in de lente dan komen ze sneller op. Je kan dus de roots bijna het hele jaar door planten, behalve als het vriest.

-ZAAIEN

Je kunt aardbeien ook zaaien, bij de meer gespecialiseerde zaadhandels zijn er zaden in een paar rassen te koop. Zaai ze dan wel vroeg, rond februari bij kamertemperatuur. De zaden van aardbeien zijn heel klein en het kiemen (bij kamertemperatuur) kan een paar weken duren. De zaailingen groeien langzaam; in het jaar van zaaien zul je een kleine plant op kunnen kweken die zeker nog geen rijpe vruchten gaat geven, in het daaropvolgende jaar kun je de dan jonge planten behandelen zoals je eerstejaars stekplanten zou behandelen. Aardbeien opkweken vanuit zaden is dus een langdurig proces en vooralsnog alleen handig als je een bijzonder en/of nieuw ras wilt gaan telen.

Aardbei zaadjes zijn heel klein, werk precies

VERSCHIL IN JAREN

Je kunt één bed met aardbeien aanhouden. Dat doen wij zelf meestal (omdat we samen voldoende kunnen oogsten van 1 aardbeienbed, zelfs als dat aardbeienbed pas 1 jaar oud is (of al 3).

Het eerste jaar geeft een dan nog jonge aardbeiplant niet een heel grote opbrengst; het eerste jaar gebruikt de plant voornamelijk voor de groei. En geeft een kleine opbrengst. Het tweede is haar beste jaar: Ze zal dit jaar de beste opbrengst geven. Het derde jaar heeft ze haar top gehad en zal ze weer wat minder opbrengst geven (maar wel meer dan in haar eerste jaar). Elk jaar daarna wordt het wat minder. Oftewel; een aardbeienplant kan wel jarenlang mee gaan maar als je haar in de moestuin zo intensief wilt gebruiken als een moestuinder doet; dan is de plant na 3 tot 4 jaar 'op'.

Op de foto hieronder kun je het uitplanten van aardbeistekken zien. De stekken zijn in juli genomen, slechts 1 stek per moederplant, opgekweekt in potten met potgrond. En dan zien de stekken er in oktober al zo uit:

De grond is dan nog warm, en zo kunnen de jonge planten goed aanslaan voor ze de eerste winter in gaan.

Je kunt zelf kiezen hoe je haar wilt telen. Maar de bovengenoemde methode is de meest favoriete manier. Volgend jaar geven de planten die we op bovenstaande foto in oktober hebben uitgeplant een kleine oogst (maar met 40 planten is dat echt nog wel een paar kilo). Het oude aardbeienbed wordt ondertussen opgeruimd, schoon gemaakt en kan volgend jaar voor andere groenten worden gebruikt. Het jaar erop heeft ze haar beste opbrengst, en het jaar daarop (het derde jaar na het uitplanten van de stekken) gaan we weer nieuwe stekken nemen voor een nieuw aardbeienbed.

Er zijn ook mensen (met een grotere tuin, of mensen die gewoon elk jaar een meer dan goede oogst willen) die een dubbel aardbeienbed hebben. Zij nemen in het tweede jaar van aardbeiplanten stekken die ze in een nieuw bed uitplanten. In het jaar daarop geven de jonge planten (hun eerste jaar) een kleine opbrengst. En de planten waar stekken van zijn genomen heeft dan haar derde jaar en geeft dan nog een zeer redelijke opbrengst. Dit kost je 2 vakken in de moestuin, maar zo heb je dus altijd een zeer goede opbrengst. In het volgend jaar neem je weer stekken van de jonge planten (die dan hun tweede jaar in gaan), en ruim je na de zomer de planten op die hun derde jaar hebben gehad. Je hebt dus zo in elk jaar eenjarige, tweejarige en driejarige planten. Dan moet je uiteraard wel voldoende ruimte hebben in je tuin voor in ieder geval 2 of wellicht zelfs 3 aardbeibeden.

Bij bovenstaande verhaal moet wel bijgezegd worden dat er door veredeling steeds meer rassen zijn ontwikkeld die ook in hun eerste, en in hun derde jaar al/nog een goede opbrengst geven. En vergeet niet dat de juiste start van de jonge planten ook heel belangrijk is; goede grond met voldoende humus, een goede voedingstoestand, etc..

ONDER GLAS

Je kunt aardbeien ook onder koud glas telen, je kunt dan vroeger aardbeien oogsten dan wanneer de planten buiten groeien (het scheelt zo'n 2 tot wel 4 weken – afhankelijk van het ras en vooral de zon/temperatuur/voeding. Plant in de nazomer de stekken die je hebt genomen niet uit in een nieuw bed maar in de platte bak of koude kas. De planten komen in het vroege voorjaar eerder tot leven (je moet dan dus ook vanaf februari al water en voeding gaan geven). En de oogst valt dan al in mei.

AARDBEIEN TELEN IN KWEERPOTTEN/EMMERS

Telen in kweekpotten/emmers hebben zijn voor en nadelen, zoals dat ook telen heeft direct in de grond.

Zo heeft het telen in vette kleigrond het nadeel dat die grond in een regenachtige periode heel nat blijft. Stro tussen planten helpt tegen onkruid, het houdt rijpe aardbeien schoon bij regen en het houdt de grond juist vochtig bij droogte. Maar er is nog iets anders. De aardbeien maken in de zomermaanden massaal uitlopers en die zetten zich heel gemakkelijk vast in vette kleigrond. Zelfs door de laag stro heen. Dat is natuurlijk je eigen schuld, maar vaak kom je niet toe aan het wieden en uitlopers verwijderen. Vooral als je heel druk bezig bent met oogsten. Zo'n aardbeienvak komt er dan zo uit te zien als de foto hieronder.

Je ziet dat er al veel behoorlijk grote uitlopers zijn, waardoor er een kluwen van aardbeienplanten ontstaat. Die nieuwe aardbeienplanten wortelen behoorlijk diep en vast. Als je ze wil verwijderen moet je ze met een schepje uit de aangeplakte grond scheppen.

Voor het telen van aardbeien in potten/emmers behoren deze ongeveer 11 tot 15 liter te groot. In emmers behoor je gaten in de bodem te maken die dienen als afwateringsgaten onderin. Kweekpotten zijn al voorzien van deze gaten. Vul de emmers/potten met een mengsel van potgrond en kokospotgrond en meng er ook wat vermiculiet door. Die laatste twee voor worden gebruikt voor het vochtvasthoudend vermogen. Daarin plant je jonge aardbeistekken (één stek per pot/emmer). Vervolgens zet je de aardbeien in pot op de (klei)grond. Tussen de rijen potten kun je gronddoek leggen en stro rondom de potten aanbrengen. Het eerste tegen onkruid en het tweede tegen de kou in de eerste winter. Zie de foto hieronder.

In februari zien de stekken in pot er ongeveer als de foto hieronder.

In maart kun je de planten moestuinvoeding geven. Vanaf dat moment kun je ook beginnen met eens per week water geven. En de maand daarop kun je stro rond de aardbeien in pot aanbrengen. De planten staan er dan bij als de foto hieronder.

Let vooral niet op de grijze buizen op de foto. Die staan al klaar om als geraamte voor het net tegen de vogels te dienen. In april kun je al het aardbeienbed met een net af gaan dekken.

Veel voordelen bij het telen in pot/emmer

De grond in de emmers/potten warmt sneller op dan in de koude, natte, vette kleigrond. Het gronddoek en stro helpen ook bij die opwarming en houden ook het onkruid tegen. En uitlopers kunnen daardoor veel minder makkelijk vastgroeien. De aardbeien liggen schoon en droog of hangen soms zelfs over de rand van de emmer/pot. Je kan vocht en voeding geven naar de behoeften van de planten. Eens per week loop je de rijtjes even langs om uitlopers weg te knippen (en vanaf nu ook om aardbeien te plukken). En dat gaat ook wat sneller, omdat je minder diep hoeft te bukken en geen uitlopers hoeft uit te steken/graven.

Er is eigenlijk maar één nadeel en dat is dat je, zeker in lente en zomer, regelmatig water moet geven!

Als je over drie jaar nieuwe aardbeistekken moet nemen, kan je met de gebruikte grond in de potten/emmers eventuele de buitenbakken van de moestuin verder mee opvullen. De emmers/potten vullen we vervolgens met een nieuw en vers potgrondmengsel om vervolgens nieuwe stekken in te plaatsen. Je hoeft dus daarmee geen vruchtwisseling toe te passen en een andere plaats te kiezen in de moestuin.

Aardbeien in potten/emmers geplaatst in de kas.

De aardbeien in pot zijn mobiel en je kan ze naar believen verzetten. Je kunt de potten ook in een kas zetten. Die planten lopen sneller uit en bloeien ook eerder, waardoor je half mei al wat aardbeien konden eten! Je moet in de kas wel rekening houden met de benodigde bestuiving. Dus zal de kasdeur of kasramen regelmatig open moeten staan.

BODEMBEDEKKING

Bodemdekking van de bodem rondom de aardbeiplanten heeft een aantal voordelen.

- het houdt de grond redelijk goed onkruidvrij
- het houdt de grond koel en vochtig en daar houdt een aardbei van
- het houdt de vruchten schoon en redelijk droog in een regenachtige week (anders kunnen aardbeien snel schimmelen/rotten)

Aardbeiveldje voor er bodembedekking aanbracht is. Op de vette klei slaat de grond dicht en er groeit veel onkruid.

Bedenk dat je stro en houtsnippers later niet zomaar onder kunt spitten. Dan gebruikt ze voeding uit de grond voor de afbraak en compostering. Wanneer je de snippers of stro na de oogst niet meer nodig hebt of wilt vervangen mogen beide soorten uiteraard wel op de composthoop. Je kunt in het najaar zo de grond rond de aardbeien verzorgen, losmaken, etc.. In het volgende voorjaar voedt je de planten en breng je weer een nieuwe laag stro of snippers aan.

Aardbeienplanten (gezien tussen de mazen van het vogelnet door) met bodembedekking. Het is zo droger, schoner en minder onkruid

De bodembedekking met zwart antiworteldoek werkte ook best goed. Zie foto hierboven. Net als bij de bodembedekking met stro houdt het onkruid voor een deel tegen, houdt de vruchten wat droger na een regenbui en houdt vocht in de bodem. Een extra pluspunt van antiworteldoek is dat het zwart is en de grond eronder in het voorjaar makkelijker en sneller opwarmt dan bij het gebruik van stro.

En dan nog iets (zie foto hieronder).

Er zijn er die de grond bedekken met dennentakken. Men beweert dat naast een schone grond en vrucht dit systeem er ook zorgt voor een (nog) betere smaak van de

vruchten. Op foto hierboven snoeiafval van coniferen gebruikt. Dat houdt ook een deel van het onkruid tegen en het houdt vocht in de bodem.

OPSOMMING VAN BEWERKINGEN VOOR EEN GOEDE OOGST

Grofweg heeft een aardbeienplant 3 taken:

- groeien en volwassen worden
- lekkere vruchten maken (zodat de vogels ze eten en de zaadjes verspreiden)
- uitlopers maken met nakomelingen

Voor het allerbeste resultaat, laat je de plant zich op één taak tegelijk richten.

Het eerste jaar

Aan elke bloeistengel laat je maar 1 of 2 bloemetjes uitgroeien tot aardbeien. De plant kan dan groot en stevig worden voor het volgende jaar.

bloemen uitdunnen tot 3 per stengel

Ook knip je consequent alle uitlopers weg: zodra je ze ziet en vóóordat er een plantje aankomt.

Het tweede jaar

Je zal zien dat er dan meer bloeistengels verschijnen dan in het eerste jaar.

Laat je alle bloemetjes en vruchtjes zitten dan krijg je veel aardbeien maar ze blijven vrij klein.

Veel kleine aardbeien

Dun je ze uit, dan krijg je veel grotere vruchten:

Vruchten en bloemen uitdunnen tot 3 per stengel

Aan elke stengel laat je 3 vruchtjes zitten. Die groeien dan uit tot de mooiste en grootste aardbeien die je maar kan bedenken.

Ook dit jaar knip je weer alle uitlopers weg.

Het derde jaar

volwassen aardbeienplant derde jaar

In het derde jaar is de plant al flink groot geworden. De plant zal nog steeds veel aardbeien geven. Voor grote vruchten dun je ook dit jaar de bloeistengels uit.

Volwassen planten maken veel uitlopers aan, direct na de bloei. Aan al die uitlopers komen kleine aardbeien plantjes. Je kan ze gebruiken om de ouder-plant te vervangen.

Veel uitlopers van aardbeien

Kweek zelf sterke aardbeienplantjes

Om sterke en stevige nakomelingen te krijgen, laat je 1 of 2 van die uitlopers aan de moederplant zitten. De rest knip je telkens weg.

nieuw plantje met worteltjes

Zodra het plantje groot genoeg is, en je de wortels al goed ziet, knip je het los van de moederplant. Zet het in een potje met mix of in een leeg vak zodat het lekker kan groeien. Het zal het volgende jaar al aardbeien geven.

De moederplant haal je aan het eind van het derde seizoen (zo rond augustus) uit de bak en gooi je op de composthoop. That's life: keihard!

Het vrijgekomen vak maak je vrij van onkruid, dood blad en wortels. Vervolgens zorg je voor een goede bemesting.

Wat doe jij in het najaar met je aardbeien bak?

Ai, da's een pijnlijk onderwerp.

Want vaak heb ik het aan het eind van de zomer wel een beetje gehad en laat ik de boel de boel.

De bak ziet er aan het eind van de zomer dan ook meestal zo uit:

overvolle aardbeienbak aan het eind van de zomer

Doe je daar niets aan, dan tref je in het voorjaar een enorme warboel aan. Dat kost dan wel een uurtje om alles weer op orde te krijgen.

Alleen al om het raster weg te halen, moet je dan eerst al het dode blad wegnippen en de ongewenste plantjes verwijderen. Best een klus.

Verwaarloosde aardbeienbak in het voorjaar

Toch moet je de hele bak opschonen en de voeding aanvullen. Anders zal je oogst aan aardbeien flink tegenvallen.

Meestal zijn er dan ook wel een paar planten die de winter niet hebben overleefd of waarvan de helft is afgestorven. Dan moet je alsnog op zoek gaan naar vervangers.

Hoe doe je het dan wél goed?

Als je de tips hierboven opvolgt, knip je tijdens het seizoen alle uitlopers weg en vervang je in het najaar de oude drie-jarige planten door nieuwe.

De planten kunnen goed tegen kou en een paar graden vorst. Maar van een bijna-11-stedentocht periode krijgen ze wel een flinke opdonder.

Om er zeker van te zijn dat al je planten ongeschonden door een strenge vorstperiode komen, dek je de planten voor de winter af met een laag stro.

Stro als winterdekbedje voor aardbeien

Dus!

Hou je aardbeien gedurende het seizoen goed bij:

- Dun de bloemen en vruchten uit tot 3 per stengel om mooie grote aardbeien te krijgen.
- Knip de uitlopers telkens weg (op de paar na die je wilt gebruiken als opvolgers).
- Maak je bak in het late najaar schoon en bescherm je planten met stro tegen de vorst.
- Haal in het voorjaar het stro weg, knip het dode blad af en verwijder je ingewaaide onkruid.

- Strooi een flinke hoeveelheid voeding tussen de planten.
- En begin weer vrolijk opnieuw

MISVORMING/ZIEKTE

Phytoplasma zijn plantenparasieten, nog kleiner dan bacteriën. Ze hebben geen celwand en daardoor kunnen ze verschillende vormen aannemen. Ze leven alleen op planten en veroorzaken fysiologische afwijkingen, zoals bladverkleuring, dwerggroei, misvormde bloemen en extreme vertakkingen. Dat komt omdat de parasieten in de vaatbundels van de planten terecht komen en daar de aanmaak, groei en het transport van plantaardige groeistoffen verstoren. Tijdens de bloemaanleg wordt de groeiafwijking dus al veroorzaakt.

Phytoplasma wordt verspreid door insecten. En er zijn verschillende soorten Phytoplasma's. De namen van de verschillende soorten beginnen altijd met Candidatus Phytoplasma – en dan vervolgens solani (voor tomaten en aardappel), mali (= appel), vitis (= druif), asteris, ulmi, prunorum, etc., afhankelijk van de soort en op welke plant het parasiteert. Onkruidplanten zijn vaak waardplanten en elke soort heeft een favoriete verspreider in de vorm van insecten zoals cicaden, sprinkhanen, luizen, etc..

Soorten die aangetast kunnen worden zijn aardappelen, tomaten, aardbeien, peren, rozen, druiven, pruimen, maar ook vaste planten als Echinacea en klaversoorten, en eenjarigen als Tagetes en Aster.

Oorzaken:

Als oorzaken voor het aantrekken van de parasieten worden genoemd:

- warmte
- droogte
- vorst in de late lente
- het aardbeienras Malwina schijnt een genetische afwijking te hebben en is daardoor meer bevattelijk dan andere rassen (maar vervolgens kunnen insecten de parasieten dus wel overbrengen naar andere planten/rassen)

Voorkomen:

- probeer de planten zo gelijkmatig te laten groeien en voorkom grote wisselingen in omstandigheden. Geef dus niet teveel voeding maar ook niet te weinig. Geef water in droge perioden. Bescherm tegen late nachtvorst.
- En voorkom dat de insecten die Phytoplasma overbrengen een plaag vormen

Behandeling:

Helaas is er geen middel tegen deze parasieten. Het wordt afgeraden om stekken van aangetaste planten te nemen, en bij grote aantasting kun je plantdelen of zelfs de gehele planten beter verwijderen.

Voor meer informatie over dit onderwerp, zoek op internet met de woorden Phytoplasma, Fytoplasma of Phyllody,

Hieronder volgen een aantal foto's van de gevolgen van phytoplasma.

Aardbeirassen

Darselect

Elan F1

Elvira
Elstana
Gigantelle Maxim
Korona
Ostara
Salsa
Sonata

***Aardbei Darselect”**

Darselect is een nieuw ras dat beschermd is. Het is geselecteerd uit een kruising tussen 'Elsanta' en 'Parker'. De planten geven een hoge productie van mooie, grote vruchten met een zeer uniforme sortering. De vruchten zijn donkerrood en iets doffer dan 'Elsanta'. De vruchten zijn redelijk vroeg rijp en hebben een bijzonder goede smaak. Met betrekking tot de resistentie kan men zeggen dat de soort normaal tot laag gevoelig is ten opzichte van ziekten. De plant is weinig vatbaar voor rood wortelrot en meeldauw en een beetje vatbaar voor de Verticillium-verwelkingsziekte.

Eigenschappen

Hoogte

1 - 20 cm

Winterhard

Ja

PH

Neutraal

Vochtigheid

Normaal

Licht

Zon

Evergreen

Bladverliezend

***Aardbei “Elan F1”**

De Sarian is een F1 hybride aardbei. Hybriden hebben een groot aantal voordelen tegenover zaadvaste rassen. Sarian is een doordragend ras dat grote vruchten geeft (ca. 3cm doorsnee). Doordragende aardbeien gaan door met bloeien en vruchtzetten tot in de herfst.

Zaaien: in maart-april: binnenshuis onder glas, in een zaaibakje of in mei in de volgrond. Zaaien onder glas is het best. Na opkomst éénmaal verspenen, als de

plantjes 4 cm groot zijn.

Uitplanten: steeds 2 plantjes bij elkaar zetten, afstand tussen de groepjes 50x30cm. Regelmatig water geven. Voordat ze gaan bloeien en vrucht dragen moeten de planten eerst goed uitgroeien. Het eerste jaar bloeien de planten daarom pas in de herfst. In de volgende jaren vanaf juni.

Oogst: vanaf de zomer tot in de herfst

Eigenschappen

Hoogte

20 cm

PH

Neutraal

Vochtigheid

Normaal

Licht

Zon

*Aardbei "Elstana"

Elsanta levert een zeer stevige aardbei met een goede smaak en een tamelijk sterk aroma. Het ras is vanwege het opgaande planttype, de zeer hoge produktie, goede stevigheid en grote houdbaarheid van de vruchten, uitermate geschikt voor teler en handel.

Elsanta kan worden gebruikt voor allerlei teelten zowel binnen als buiten, maar is moeilijk sterk te forceren. Het ras is ook goed bruikbaar voor de moestuin.

Verzorging:

Aardbeienplanten houden van vochtige grond, maar niet van natte voeten. Geef in de zomer de plant twee tot drie keer water. In drogere periodes is het goed om elke dag even te checken of de grond nog vochtig is. Je kan het beste potgrond met cocos gebruiken, omdat deze grond langer vochtig blijft. Geef ook elke week een beetje plantenvoeding.

bloeien:

Van eind April tot begin Juli

De aardbei is zelfbestuivend, waardoor geen kruisbestuiving nodig is. Een goede bestuiving door wind en/of insecten is echter noodzakelijk voor het verkrijgen van goed gevormde, volledig uitgegroeide vruchten. Bij de doordragende rassen heeft gedurende de gehele zomer bloemaanleg, bloei en vruchtzetting plaats. Bij sommige rassen kan de bloemaanleg in een erg warme zomer meer of minder stagneren. Bij deze rijkbloeiende rassen worden van iedere bloeiwijze meestal slechts de eerste drie tot vijf vruchten geoogst. Daarna wordt de bloemstengel met hieraan nog onrijpe vruchten verwijderd om de vruchtgrootte op peil te houden. Voor een goede vruchtzetting is een goede bestuiving van belang. Niet alleen wind, maar ook bijen en hommels zijn belangrijk voor een goede bestuiving.

De rode of oranje-rode vrucht is een opgezwollen bloembodem met daar bovenop de geel gekleurde zaadjes (dopvruchtjes) en is dus een zogenaamde schijnvrucht.

oogsten:

Van begin Juni tot begin Augustus • eenmalig

planten:

Van eind Juli tot eind Augustus

We streven voor een aardbeiteelt in vollegrond, zonder plasticoverkapping naar 3 à 4 planten per m². Bij teelt in grote tunnels streven we naar 6 planten per m².

We planten een dubbele rij op een plasticstrook van 120 cm, waarvan een gedeelte ingegraven is. De dubbele rij aardbeien hebben een onderlinge afstand van 60cm. De afstand tussen de twee buitenste rijen van twee bedden is 90 cm. De afstand in de rij is 33cm.

Indien we voldoende ruimte hebben kunnen we ook het éénrijig systeem toepassen. We planten hierbij op stroken plastic van 70 cm. Daarbij planten we in de rij op slechts 25 cm en tussen de rijen op 90 cm.

stekken:

Van begin Augustus tot eind Augustus

Eerst en vooral dient opgemerkt dat om heel mooie aardbeiplanten te bekomen het meest ideale is de bloemen van een aantal planten te verwijderen, zodat geen vruchten gevormd worden en de uitlopers alle energie voor zich hebben. Vanaf half juni zien we de uitlopers tevoorschijn komen. Op dat moment (dwz juist na de pluk) maken we de aarde tussen de rijen goed los en leggen de uitlopers hierop, ook enkele weken later leggen we nogmaals de uitlopers op de goede plaats. Na het uitleggen van de uitlopers is het interessant om te beregenen indien niet direct neerslag verwacht wordt.

Omstreeks 15 augustus is dan het moment gekomen om de planten te rooien. We gebruiken best de planten die als eerste op de uitloper staan. We maken de grond rondom de plant los en halen de plant uit de grond. Onmiddellijk daarna moet er geplant worden. Laat zeker de wortels niet uitdrogen, dek ze af met een vochtige doek.

Het nadeel van de hierboven beschreven methode is dat de planten soms nog niet genoeg beworteld zijn tegen dat de plantperiode eraan komt. Ook is er veel verschil in grootte tussen de planten.

Productiviteit

De opbrengst van Elsanta is hoog tot zeer hoog en vergelijkbaar met de opbrengst van Sonata. De vruchten zijn makkelijk te plukken, omdat de vruchten fors zijn en de planten lange, stevige vruchttrossen hebben. Kenmerkend zijn de kleine kelkbladeren. Het percentage misvormde vruchten ligt hoger dan bij Sonata, vooral bij een vroege voorjaarseelt. Ook is het aandeel klasse I bij Sonata hoger dan bij Elsanta.

Ziektegevoeligheid

Elsanta is gevoelig voor de volgende ziektes:

- verwelkingsziekte (*Verticillium*)
- stengelbasisrot (*Phytophthora cactorum*)
- roodwortelrot (*Phytophthora fragariae*)
- vruchtrot (*Colletotrichum*)

Elsanta is iets gevoelig voor meeldauw (*Sphaerotheca mac.*).

Elsanta is in 1975 geselecteerd op het toenmalige IVT, nu Plant Research International B.V., uit een kruising van 'Gorella' met 'Holiday'.

Eigenschappen

Hoogte

1 - 30 cm

*Aardbei “Elvira”

Elvira is een vroeg aardbeienras dat het goed doet onder plastic tunnels. Het gewas is laag en open. De vruchten zijn goed van smaak.

Eigenschappen

Hoogte

1 - 30 cm

*Aardbei “Gigantella Maxim”

Fragaria x ananassa '**Gigantella Maxim**' groeit prima in de *volle grond*. Verbeter arme tuingrond door er wat compost en aardbeienmest door te mengen. Maak heuvels van ca. 35-40 cm hoog om de aardbeien op te planten. Dek de heuvels af met zwarte folie. De afstand tussen de rijen kan 80 cm zijn. Maak op de plantplek met een scherp mes een kruis en zet hier het kluitje in de grond. De plantafstand is 30 cm. Geef na het planten direct water. Aardbeien groeien goed in humusrijke, vruchtbare grond die niet te droog is maar in de winter ook zeker niet te nat.

Bemest uw aardbeien in het voorjaar met de aardbeienmest. Gebruik bij de bemesting niet teveel stikstof, want dat zorgt voor een waterige smaak. Verwijder regelmatig het onkruid en geef in droge perioden extra water. Een mulch is aan te raden, zodat de grond niet zo snel uitdroogt en de vruchten tegen rotten beschermd worden. Heeft u bij het planten geen zwarte folie gebruikt? Leg dan stro tussen de planten als de vruchten gaan rijpen. De planten blijven meestal twee jaar op dezelfde plek staan. Dan wordt er een nieuw bed met jonge planten aangelegd op een andere plek. ***Fragaria x ananassa* 'Gigantella Maxim' kan ook heel goed in bloempotten en plantenbakken gekweekt worden. Overwinter de planten in een koele, vorstvrije ruimte.**

Gebruik: De aardbeien zijn het lekkerst als ze aan de plant kunnen rijpen, regelmatig plukken dus. De oogst van deze *middeelvroege* soort valt in juni-juli.

Knip de vruchten van *Fragaria x ananassa* 'Gigantella Maxim' net boven de kelkblaadjes los van de plant. Zonder bescherming van netten, zullen de vogels het oogstwerk voor u doen. Het is handig hoepels over de bedden te buigen en hier fijnmazige netten of folie overheen te spannen. Een paar weken na de laatste oogst wordt het blad van de aardbeien lelijk. Knip dan alles af en laat alleen wat jonge bladeren in het hart staan. Verwijder ook alle uitlopers.

Eigenschappen

Winterhard

Ja

Licht

Zon

halfschaduw

*Aardbei "Korona"

De Korona is een jonge aardbei die nog niet zo lang op de markt is en een geweldige smaak heeft. Maar ook deze is niet lang houdbaar. Logisch omdat het nu eenmaal een hoog suikergehalte heeft.

Aardbei doordragend

Latijnse naam: *Fragaria x ananassa*

Andere benamingen: aardbeien Aardbei Merlan F1 roze bloeiend

Eigenschappen

Hoogte

1 - 30 cm

Winterhard

Ja

Matig

PH

Neutraal

Vochtigheid

Vochtig

Licht

Zon

Evergreen

Bladverliezend

*Aardbei "Ostara"

Ostara is een dieprode doordragende aardbei. Ze begint reeds te bloeien in april en gaat door tot einde van de zomer.

‘Ostara’ – Gemakkelijk te telen produceren vele vele sappige vruchten. Te oogsten tot eind oktober. Ze zijn van goede smaak.

Ostara is een fors groeiend ras met een aantrekkelijk gewas: een rijke bloei met veel langgesteelde bloeiwijzen, een goede vruchtzetting en grote, kegelvormige, aantrekkelijke vruchten.

Groei

Ostara is een breed uitgroeiend, middelmatig groot, gewas met donkergroen blad dat veel uitloperplanten geeft.

Bloei

Ostara heeft na eenmaal ontbloemen van van half juni tot in de herfst een goede, niet te rijke bloei. De bloemen hebben goed ontwikkelde meeldraden, die boven het blad uitsteken.

Productiviteit

Ostara heeft een zeer goede productiviteit.

Vrucht

De rijptijd van Ostara is van half juli tot november. De vruchten zijn tamelijk groot, regelmatig en kegelvormig met een helderrood en aantrekkelijk uiterlijk. De vruchten zijn stevig, sappig en fris van smaak met een goed aroma en rood vruchtvlees. De vruchten worden gebruikt voor verse consumptie.

Ziekten en beschadigingen

Ostara is gevoelig voor de volgende ziektes:

Tamelijk vatbaar voor vruchtrot (*Botrytis cinerea*) Tamelijk vatbaar voor verwelkingziekte (*Verticilium dahliae*) Tamelijk vatbaar voor rood wortelrot (*Phytophthora fragariae*) Weinig vatbaar voor meeldauw (*Sphaerotheca macularis*) Weinig vatbaar voor Stengelbasisrot (*Phytophthora cactorum*) Gevoelig voor virussen

Planten Plant vier tot vijf planten per pot van 10 liter, ietwat schuin zodat het hart van de plant naar buiten gericht is. Het is dus fout om aardbeiplanten in het midden van de pot te zetten. Dan liggen de vruchten op de bodem en zijn ze moeilijker te oogsten

[Aardbeien in pot telen, doordragers] De aardbeien worden zoveel mogelijk langs de zijkant van de pot geplant. Als de bladgroei later te weelderig en te dicht zal zijn zal bladpluk zal nodig zijn).

Gewasverzorging De eerste reeks bloemtrossen die verschijnen (normaal eind april-begin mei) als de planten nog klein zijn worden verwijderd om sterke planten te bekomen. Vanaf einde mei de volgende bloemen laten uitgroeien. Uitlopers worden gedurende het hele groeiseizoen regelmatig verwijderd. Aan het uiteinde van de tros staan veel kleine vruchtjes. Als de eerste vijf vruchten geoogst zijn kunt u beter de tros wegnemen, dit stimuleert de vorming van nieuwe trossen. De vruchten op de uiteinden van de tros zijn ook gevoelig voor rot.

[Doordragers aardbeien in potten] Deze aardbeipot komt voor het tweede jaar in groei en bloei. De vorming van jong blad en bloemen gebeurt haast gelijktijdig. Geef doordragers echter eerst de kans om bladeren te vormen. De eerste bloei wordt dan ook verwijderd.

Bemesten Vergeet niet om regelmatig bij te bemesten. De continue groei van bladeren, vruchten en bloemen vergt immers heel wat energie. Je kan, voor een snellere werking, ook wekelijks vloeibare meststof oplossen in het gietwater.

Na het verwijderen van de eerste bloei groeien er nog heel veel bladeren bij. Er mag, bij een te gulzige groei ook wel eens wat blad geplukt worden. Dit bevordert de kwaliteit van de bloemen. Wil je grotere aardbeien van doordragers, dan kan je de trossen van deze aardbeipot snoeien op vijf vruchten.

Uitlopers worden best regelmatig verwijderd, je kan ook enkele van die uitlopers stekken om jong plantmateriaal te bekomen.

Eigenschappen

Hoogte

1 - 30 cm

Winterhard

Ja

PH

Neutraal

Vochtigheid

Vochtig

Licht

Zon

Evergreen

Bladverliezend

*Aardbei "Salsa"

Algemene omschrijving

Salsa is laat junidragend aardbeiras.

Bijzonder productief ras en zeer geschikt voor zelfplukbedrijven. Gevoelig voor drukplekken en dus niet geschikt voor massaproductie.

Grote, sappige vruchten met een goed aardbeiaroma.

Geschikt voor teelten in koudere regio's.

Eigenschappen

Hoogte

1 - 30 cm

Winterhard

Ja

Vochtigheid

Normaal /nat

Licht

Zon / halfschaduw

Evergreen

Bladverliezend

PH

Neutraal

***Aardbei "Sonata"**

Kruising van Elsanta x Polka. Een middentijds oogstbare aardbei, die goed doordraagt tijdens warmte en regen. De houdbare, sappige en zoete vruchten zijn middengroot en groeien ook goed in potten. Dit ras is ontwikkeld ter verbetering van de topper Elsanta (1981), de winterhardheid is beter, betere vruchtzetting, weinig misvormingen: vrijwel allemaal "volmaakt driehoekige" vruchten. Sonata is een sappige aardbei met een zoete smaak en een duidelijk aardbeiaroma. De stevige, uniforme vrucht heeft een conische vorm en een helderrode kleur, inwendig is zij lichtrood. Typerend zijn het mooie kroontje en de mooie glans.

Nadelen: Gevoelig voor koprot, niet te diep planten

Bemesting:

De organische bemesting zoals stalmest of champost geven we aan de voorsteelt of het najaar voordien.

We gebruiken bv 10kg/m² stalmest of 4kg/m² champost

Eigenschappen

Hoogte

1 - 20 cm

Kleur

•

Winterhard

Ja

PH

Neutraal

Vochtigheid

Normaal

Licht

Zon